

Kavelruilanalyse omgeving Egmond



Stivas

14 oktober 2016

Projectnummer 16ADV02

Inhoudsopgave

1. Inleiding

- 1.1 Voorgeschiedenis
- 1.2 Onderzoeksvraag

2. Onderzoek

- 2.1 Algemeen
- 2.2 Inventarisatie

3. Kavelruilanalyse

- 3.1 Algemeen
- 3.2 Compensatielocaties bloembollengrond
- 3.3 Quick scan kavelruil omgeving Egmond

4. Conclusies

Bijlagen:

- 1. Eigendomskaart omgeving Zeevogels en Adelbert
- 2. Eigendomskaart omgeving Egmond-Binnen Zuid
- 3. Advies kavelruil Kennemerland
- 4. Kaart ontbrekende schakels NNN

1. Inleiding

1.1 Voorgeschiedenis

De gemeente Bergen onderzoekt de mogelijkheid om de drie voetbalclubs in de Egmonden (St. Adelbert, Zeevogels en Egmondia) samen te laten gaan en daarvoor een locatie voor een nieuw gezamenlijk sportcomplex aan te reiken. Hiervoor is een locatie aan de Egmonderstraatweg in beeld. De grondbehoefte welke deel uitmaakt van het bollenconcentratiegebied van de Tijdverdrijfslaan. Door Stivas is ter voorbereiding op de prealabele vraag, maatwerk onderzoek uitgevoerd t.a.v. het effect van een sportcomplex van circa 8 hectare op de agrarische bedrijven/sector en specifiek op de aldaar aanwezige bloembollenbedrijven. Deze uitkomsten zijn meegenomen in de prealabele vraag van de gemeente Bergen. Door Provincie Noord-Holland is een reactie gegeven op deze prealabele vraag. Dit antwoord vraagt om vervolgonderzoek. Voor een deel van dit vervolgonderzoek is aan Stivas opdracht verstrekt en de uitkomsten daarvan zijn in deze analyse verwerkt.

1.2 Onderzoeksvraag

In augustus is door Stivas een onderzoeksrapport opgeleverd aan de gemeente Bergen met de titel “Bloembollengeschiktheidsonderzoek compensatielocaties sportcomplex Egmond”. In dit rapport zijn de onderzoeksresultaten van de bloembollengeschiktheid van de zogenaamde achterblijfolocaties (af te stoten sportcomplexen) in beeld gebracht. Van de totale onderzoeksvraag is één onderdeel nog niet in die rapportage opgenomen. Het betreft onderstaande vraag:

“Breng in beeld wat de mogelijkheden zijn om met behulp van inzet van Provinciaal bezit van agrarische gronden, agrarische structuurverbetering in brede zin te realiseren en tegelijkertijd invulling te geven aan realisatie van overheidsdoelen”.

Tijdens eerder genoemd bloembollengeschiktheidsonderzoek is de vraag door de gemeente Bergen enigszins aangepast. De gemeente wil graag weten of vanuit de bloembollensector interesse bestaat voor aankoop van omgezette bollengrond op een voormalig sportcomplex. De vraag is vooral van belang voor de locatie Zeevogels.

2. Onderzoek

2.1 Algemeen

Het onderzoek kent een tweeledige aanpak:

1. onderzoek wordt gepleegd naar de interesse vanuit de bloembollensector om (in de toekomst) de omgezette bloembollengrond van locatie Zeevogels en/of Adelbert (deels) te benutten door directe aankoop of aankoop via ruiling;
2. quick scan naar de mogelijkheden om agrarische structuurverbetering in bredere zin rond de Egmondten tot stand te brengen door middel van kavelruil en door inzet van Provinciaal eigendom in dat proces.

2.2 Inventarisatie

Opzet

Via een bureaustudie is in beeld gebracht welke eigenaren gronden bezitten rond de “achterblijfflocaties” Zeevogels en Adelbert. Met de direct aanliggende agrarische grondeigenaren hebben inventarisatiegesprekken plaatsgevonden. Tevens hebben gesprekken plaatsgevonden met de aangrenzende agrarische bedrijven van mogelijke nieuwe sportlocatie Egmonderstraatweg. Het betreft de volgende bedrijven:

- N.P.S. Vreeburg
- C.G.A. Apeldoorn
- Gebr. M. en E. Hopman
- Erven P. Swart en familie B. Swart
- T. en J. Pepping
- A. Zomerdijk

In het kader van de quick scan wordt een breder beeld van de omgeving Egmond geschetst, waarbij inzet van Provinciaal een cruciaal onderdeel uitmaakt. De quick scan is tot stand gekomen door aanvullende gesprekken met agrariërs die aansluitend aan deze gronden zijn gelegen, met organisatie PWN en d.m.v. kennis welke Stivas via eerdere projecten (o.a. onderzoek kavelruil Kennemerland, enkele uitgevoerde kavelruilen en ontwikkelingen rondom de nieuw te realiseren Afslag A9) heeft verkregen. De aanvullende partijen zijn:

- P.C.J. van Schagen
- PWN (J. van der Meij)

Resultaat

De bureaustudie heeft een kaart opgeleverd met de eigendoms- en deels de gebruikssituatie rondom de complexen van Zeevogels en Adelbert. Deze kaart is als bijlage 1 bij de analyse gevoegd. Een dergelijke kaart is ook gemaakt van omgeving Egmond-Binnen Zuid en is opgenomen als bijlage 2.

In het proces zijn gespreksverslagen opgesteld. Deze verslagen blijven in bezit van Stivas en zullen niet herleidbaar worden verwerkt in de analyse/quick scan.

3. Kavelruilanalyse

3.1 Algemeen

Door Stivas is in 2014 in samenwerking met LTO-Noord, Kadaster en toenmalige dienst DLG onderzoek gedaan naar de wenselijkheid van agrarische structuurverbetering in Kennemerland. In die samenwerking zijn diverse stakeholders benaderd om hun input te leveren. De stakeholders waren die partijen die grondeigendom gerelateerd waren. Namens de agrarische sector zaten destijds KAVB en LTO-Noord aan tafel. De overheden, gemeente Bergen, Heiloo, Castricum, Provincie Noord-Holland en Hoogheemraadschap Noorderkwartier hebben ook actief deelgenomen aan het proces. Namens de natuurbeheerders gold dit voor PWN en Natuurmonumenten. Tijdens deze stakeholderbijeenkomst is een schat aan informatie verzameld op basis waarvan de conclusie is getrokken dat kavelruil ten behoeve van agrarische structuurverbetering in Kennemerland zeer gewenst zou zijn. Dit is destijds in een advies aan Provincie Noord-Holland kenbaar gemaakt. Inzet van Provinciaal grondeigendom in dat proces werd als onmisbaar beschouwd. Het advies dat destijds is uitgegaan is als bijlage 3 bij dit rapport gevoegd.

Van ontwikkeling van een “Fusielocatie Sport was in 2014 nog geen sprake”. Rondom Egmond is daarom een heel andere dynamiek ontstaan voor wat betreft de agrarische structuur. In de hierna volgende analyse wordt dit verder uitgewerkt.

3.2 Compensatielocaties bollengrond

Op basis van het door Stivas uitgevoerde onderzoek “Bloembollengeschiktheidsonderzoek compensatielocaties sportcomplex Egmond” is vast komen te staan dat het potentiële areaalverlies aan bloembollengrond in oppervlakte gecompenseerd kan worden op de achterblijfolocaties Sportpark Zeevogels (7 ha) en Sportpark Adelbert (1 ha). Dit onder voorwaarde dat genoemde locaties technisch in orde worden gemaakt als kwalitatief goede bollengrond. In de afgelopen periode is door Stivas onderzoek verricht naar de interesse vanuit de bollensector om deze gronden via aankoop of ruiling te betrekken bij één of meerdere bollenbedrijven. Diverse interviews zijn hiervoor afgenomen. Deze interviews hebben plaatsgevonden met de grondeigenaren die direct gelegen zijn tegen het Zeevogels- en Adelbertterrein en waarvan werd verondersteld dat het om bollenbedrijven zou gaan. Die laatste veronderstelling ging maar ten dele op. Van de direct aangelegen grondeigenaren heeft een deel een melkvee- en paardenhouderijbedrijf. Zeker rondom het terrein van Zeevogels is daarvan sprake. Het eigendom van de betreffende veehouders wordt wel in wisselteelt benut voor de bollenteelt maar is vooral in gebruik voor de grasvoorziening en noodzakelijk voor mestafzet op het eigen bedrijf. De direct aangelegen partijen hebben geen van allen geuit de locatie Zeevogels te willen benutten voor de bollenteelt. Genoemde bedrijven zijn wel voorstander van agrarische structuurverbetering door kavelruil. Handhaven van het huidige areaal is daarin vooral het uitgangspunt. In de nabijheid van locatie Adelbert is wel een bloembollenbedrijf gelegen dat interesse heeft om (een deel van) de locatie Adelbert te verwerven. Betreffend bedrijf kan de oppervlakte toevoegen aan de huiskavel. Aan betreffend bedrijf is de vraag gesteld of er bij aankoop ook sprake kan zijn van in te brengen grond waardoor nog meer structuurverbetering op kan treden. Vanuit het bedrijf wordt aangegeven dat eigendom- en gebruiksgronden volledig rondom de bedrijfslocatie zijn gelegen.

De bedrijfsstructuur qua grondpositie is optimaal te noemen. De inbreng van veldkavels behoort dan ook niet tot de mogelijkheden.

Zoals eerder aangegeven zijn ook de twee bedrijven benaderd welke direct gelegen zijn met eigendommen aangrenzend aan de beoogde nieuwe sportlocatie. Aan beide bedrijven is ook de vraag gesteld in hoeverre zij interesse hebben om de locatie Zeevogels als compenserende bollengrond te benutten. Voor beide bedrijven geldt dat zij zich blijven focussen op bedrijfsontwikkeling op locatie Tijdverdrifslaan/Egmonderstraatweg. Aangegeven wordt dat in oppervlakte er inderdaad compensatie wordt geboden door eventuele omzetting van locatie Zeevogels. Op het vlak van de agrarische structuur zal er alleen sprake zijn van verslechtering. Immers, locatie Zeevogels zal geen huiskavel kunnen worden en ligt ook niet aansluitend aan een veldkavel van één van beide bedrijven. Verkeersveiligheid, milieu en tijdsbeslag spelen een belangrijke negatieve rol bij veldkavels op afstand. In het rapport “Planologische analyse sportcomplex Egmond” zijn deze verkavelingsomstandigheden nader beschreven. Mocht uiteindelijk een besluit vallen voor de fusiesportlocatie aan de Egmonderstraatweg, dan zal met genoemde partijen opnieuw het gesprek moeten worden aangegaan.

Zoals eerder vermeld was de vraag van de gemeente Bergen specifiek geënt op de interesse vanuit bloembollenbedrijven voor uitbreiding van het bloembollenareaal op locatie Zeevogels /Adelbert. Vooralsnog heeft het onderzoek bij de geïnterviewde bedrijven nog geen potentiële verkrijgers opgeleverd voor locatie Zeevogels. Voor locatie Adelbert is er wel sprake van interesse.

3.3 Quick scan kavelruil omgeving Egmond

In de inleiding van dit hoofdstuk is al aangegeven dat voor de regio Kennemerland al eerder onderzocht is of agrarische structuurverbetering realiseerbaar zou zijn en waarbij tevens invulling kon worden gegeven aan andere doelstellingen op het gebied van natuur, water en recreatie. Daarop was toen (in 2014) het antwoord een volmondig “ja”. Geconcludeerd werd toen wel dat inzet van provinciaal grondeigendom daarbij een belangrijke voorwaarde zou zijn.

Door Stivas is nu op een kleinere schaal (omgeving Egmond) hier opnieuw naar gekeken. Opnieuw trekt Stivas de conclusie dat agrarische structuurverbetering en realisatie van overheidsdoelstellingen in het landelijk gebied tot stand kunnen komen via kavelruil. Ook nu weer blijkt dat inzet van Provinciaal grondeigendom daarin essentieel is. Voor voorliggende quick scan is gefocust op het provinciaal bezit dat gelegen is in Egmond-Binnen Zuid, de locatie Adelbert (net te noorden van Egmond-Binnen) en de grondpositie aan de Kromme Hoge dijk te Egmond a/d Hoef.

In de Binnenduinstrand nabij Egmond Binnen zijn diverse kavels bij particulieren/agrariërs in bezit die een afronding van NNN (Natuurnetwerk Nederland) kunnen betekenen. Indien genoemde provinciale grondposities kunnen worden ingezet om via ruiling tot afronding van NNN te komen en tegelijkertijd de andere provinciale gronden optimaal in te zetten binnen de agrarische sector, is er winst te behalen.

De provinciale eigendommen in Egmond-Binnen Zuid zijn verder te optimaliseren voor landbouwkundig gebruik. Die optimalisatie is vooral te realiseren voor bloembollenteelt. De technische onderbouwing hiervan is verwoord in het rapport

“Bloembollengeschiktheidsonderzoek compensatielocaties sportcomplex Egmond”. De locatie Adelbert is voor de oppervlakte van circa één hectare geschikt te maken voor bloembollenteelt. Het overige areaal kan naar verwachting voor één of meerdere melkveehouderijbedrijven een waardevolle aanvulling vormen. Op het gebied van ruiling is de verwachting dat daar mogelijkheden liggen waarbij realisatie van NNN aan de oostzijde van Heiloo niet ondenkbaar is.

Ten aanzien van de realisatie van NNN is hiervoor al aangegeven dat er nog enkele percelen “ontbreken” om tot completering van NNN in de binnenduinrand te komen. Bijlage 4 geeft een kaartbeeld weer waarop dit inzichtelijk is gemaakt. Wat op dat kaartbeeld tevens opvalt is dat Landschap Noord-Holland enkele percelen binnen de NNN begrenzing heeft, daar waar het beheer voornamelijk wordt gevoerd door PWN. Mogelijk kan Landschap Noord-Holland (LNH) haar positie via kavelruil vergroten ten oosten van Heiloo indien deze organisatie bereid zou zijn de grondpositie in de binnenduinrand daarvoor op te offeren. Het gaat om een drietal perceeltjes dat via de landinrichting Bergen Egmond Schoorl aan LNH is toebedeeld. Tot slot is het wenselijk de provinciale grondpositie (voormalig BBL) aan de Kromme Hoge dijk in te zetten. Deze grondpositie is gelegen aan één van de veldkavels van een bloembollenbedrijf uit het gebied van de Tijdverdrijfslaan. De verwachting is (op basis van de gesprekken) dat dit perceel een belangrijke rol kan vervullen in agrarische structuurverbetering.

In de aanloop naar deze kavelruilanalyse is ook met gemeente Bergen gesproken over inzet van haar agrarisch grondeigendom in een kavelruilproces. Gemeente Bergen heeft nadrukkelijk aangegeven hieraan medewerking te zullen verlenen.

De nadere beschouwing via de quick scan heeft in korte tijd veel aanvullende informatie opgeleverd welke nogmaals ondersteunt, in ieder geval voor het deelgebied omgeving Egmond, dat een kavelruilproces gewenst is om meerdere doelen te realiseren.

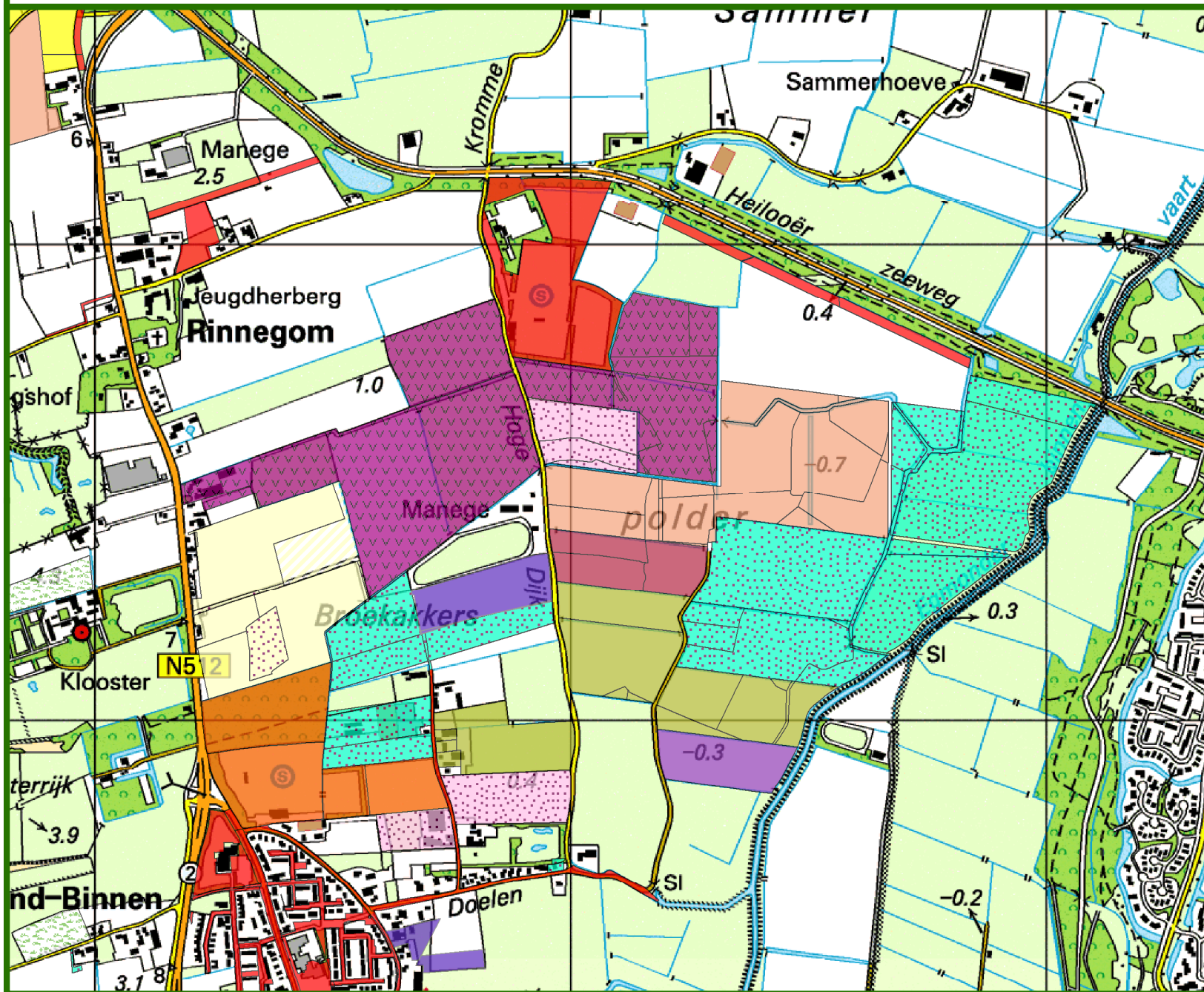
4. Conclusies

Op basis van gevoerde inventarisatiegesprekken met aanliggende grondeigenaren van eventueel af te stoten sportcomplexen Zeevogels en Adelbert kan voorlopig de conclusie worden getrokken dat alleen voor de locatie Adelbert zich een potentiële koper heeft aangediend. Voor locatie Zeevogels zou het voor iedere bollenteler een veldkavel betreffen. In de directe omgeving van het complex hebben vooral (voormalige) veehouders hun eigendomspositie. Deze gronden worden weliswaar voor de bollenteelt benut, maar behoren in de basis een veehouderij- en paardenhouderijbedrijf toe. Ook de bollentelers nabij de sport ontwikkellocatie hebben zich nog niet opgeworpen als potentiële kopers. Vanuit het oogpunt van verkaveling en de ligging van deze veldkavel blijven de bezwaren gehandhaafd.

Agrarische structuurverbetering via een kavelruilproces zou wel winst vanuit diverse optieken op kunnen leveren. Al eerder is gebleken, en nu opnieuw bevestigd, dat in de omgeving van Egmond meerdere beleidsdoelen gerealiseerd kunnen worden via kavelruil indien de Provincie in zo'n proces bereid zou zijn (een deel van) haar grondeigendomspositie in te brengen. De kansen die dit proces kunnen opleveren staan los van het besluit voor de toekomstige fusiesportcomplexlocatie.

Bijlage 1: Eigendomskaart omgeving Zeevogels en Adelbert

Omgeving Zeevogels



huidig eigendom

19 september 2016

Legenda

kavelruil

EIGENDOM

- SCHAGEN, dhr. P.C.J. VAN
- DE ERVEN dhr. P. SWART
- VREEBURG, dhr. N.P.S.
- APELDOORN, dhr. C.G.A.
- WIT, mevr. J.G.M. DE
- WIT, mevr. C.G. DE
- BUREAU BEHEER LANDBOUWGRONDEN (PRO)
- DE ERVEN dhr. J.A. BOMMER
- DE ERVEN dhr. J.J. ZOMERDIJK
- ARMEN VAN DE ROOMSCH KATHOLIEKE KERK VAN DE OUD B*
- DE ROOMSCH KATHOLIEKE KERK EN ARMEN VAN DE OUD B*
- OUD-KATHOLIEKE PAROCHE VAN DE HEILIGE AGNES
- GEMEENTE BERGEN
- HOPMAN, Gebr. M.en E.
- KENNEMERLAND BEHEER B.V.
- KUIPER, dhr. J.N.M.
- N.V. PWN WATERLEIDINGBEDRIJF NOORD-HOLLAND
- PEPPING, dhr. T.M.M.
- PLAN RESEARCH B.V.
- PROVINCIE NOORD-HOLLAND
- STICHTING LANDSCHAP NOORD-HOLLAND
- VALKERING, mevr. C.M. en dhr. P.A.
- WAARD, dhr. V.M. DE

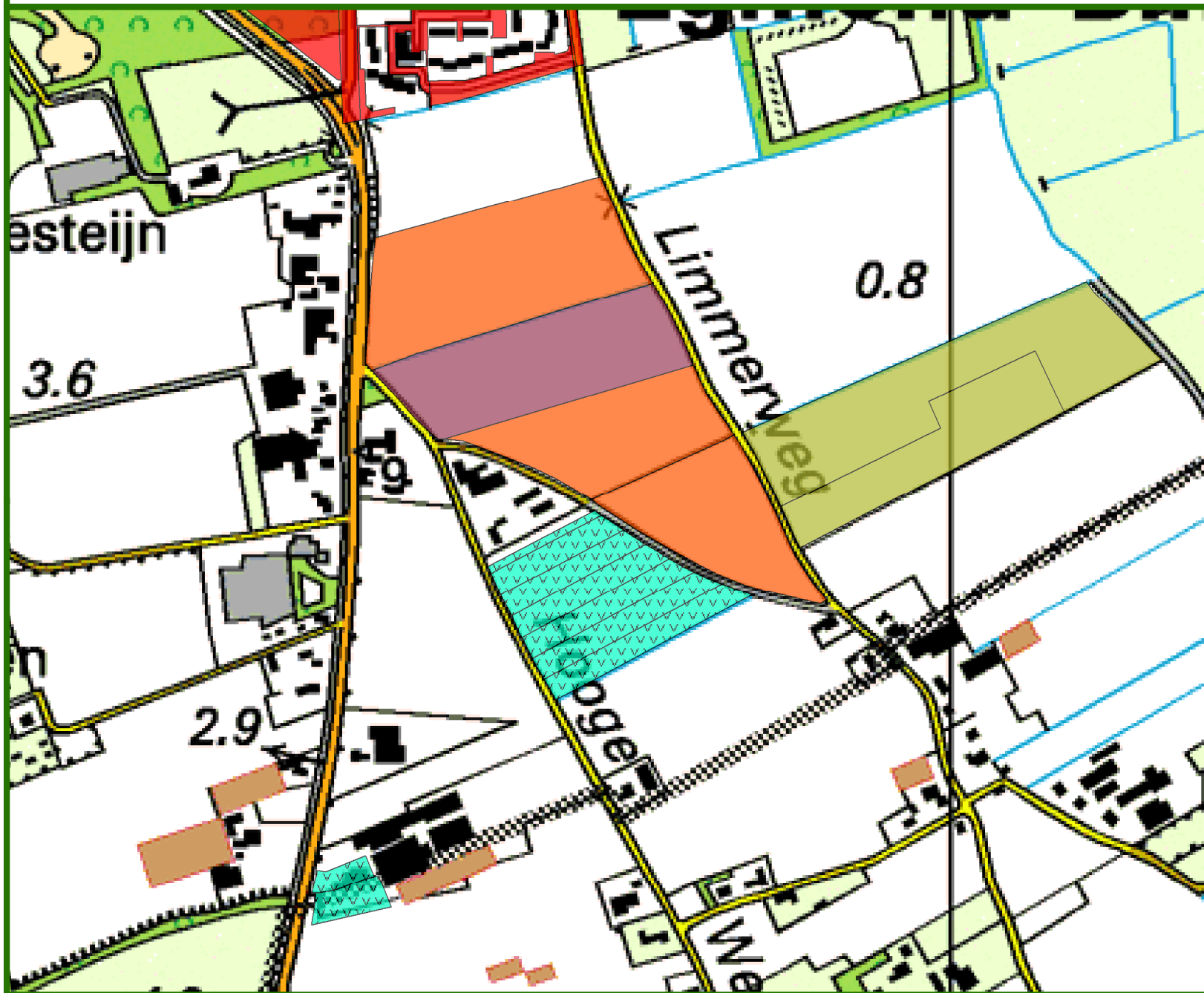


Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland



Bijlage 2: Eigendomskaart omgeving Egmond-Binnen Zuid

Egmond Binnen Zuid



huidig eigendom

19 september 2016

Legenda

kavelruil

EIGENDOM

- SCHAGEN, dhr. P.C.J. VAN
- DE ERVEN dhr. P. SWART
- VREEBURG, dhr. N.P.S.
- APELDOORN, dhr. C.G.A.
- WIT, mevr. J.G.M. DE
- WIT, mevr. C.G. DE
- BUREAU BEHEER LANDBOUWGRONDEN (PRO)
- DE ERVEN dhr. J.A. BOMMER
- DE ERVEN dhr. J.J. ZOMERDIJK
- ARMEN VAN DE ROOMSCH KATHOLIEKE KERK VAN DE OUD B*
- DE ROOMSCH KATHOLIEKE KERK EN ARMEN VAN DE OUD BI*
- OUD-KATHOLIEKE PAROCHIE VAN DE HEILIGE AGNES
- GEMEENTE BERGEN
- HOPMAN, Gebr. M.en E.
- KENNEMERLAND BEHEER B.V.
- KUIPER, dhr. J.N.M.
- N.V. PWN WATERLEIDINGBEDRIJF NOORD-HOLLAND
- PEPPING, dhr. T.M.M.
- PLAN RESEARCH B.V.
- PROVINCIE NOORD-HOLLAND
- STICHTING LANDSCHAP NOORD-HOLLAND
- VALKERING, mevr. C.M. en dhr. P.A.
- WAARD, dhr. V.M. DE



Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland



Bijlage 3: Advies kavelruil Kennemerland



Dienst Landelijk Gebied
Ministerie van Economische Zaken



Advies Structuurverbetering Noord-Kennemerland

Onderzoek naar mogelijkheden agrarische structuurverbetering en realisatie doelstellingen op gebied van water, natuur, recreatie en infra door middel van kavelruil in Noord-Kennemerland.

Wat er aan vooraf ging

Vanuit de eigen disciplines zijn de organisaties Dienst Landelijk Gebied (DLG), Kadaster en Stivas (Stichting ter Verbetering van de Agrarische Structuur) in Noord-Holland op verschillende manieren met elkaar aan het werk in verkavelingsprojecten. De basis voor de opdrachten aan de genoemde partijen kan per gebied verschillen. Zo heeft bijvoorbeeld DLG in de Vechtstreek een opdracht van de provincie voor de projectleiding en voeren Stivas en Kadaster binnen een POP2 subsidie in hetzelfde gebied een kavelruil uit. Stivas werkt daarnaast provincie breed aan agrarische structuurverbetering met gebruikmaking van Europese cofinanciering POP2. Daar waar het om kavelruil gaat is dit vrijwillige kavelruil conform de Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG). Binnen al deze projecten is LTO Noord Noord-Holland als belangenbehartiger namens de agrarische sector bestuurlijk betrokken.

Daarnaast profileert het samenwerkingsverband Dienst Landelijk Gebied, Kadaster en Projecten LTO Noord op voorspraak van LTO Noord Nederland zich op dezelfde markt met 'Verkavelen voor Groei'. Ook dit betreft (vrijwillige) kavelruil gebaseerd op de Wet Inrichting Landelijk Gebied.

Parallel hieraan hebben Stivas Noord-Holland, Dienst Landelijk Gebied en LTO Noord Noord-Holland begin 2013 gesproken in welk gebied in Noord-Holland het principe van 'Verkavelen voor Groei' plaats zou kunnen vinden. In gezamenlijkheid, maar vooral op voorspraak van LTO Noord Noord-Holland is het gebied Noord-Kennemerland aangeduid als meest kansrijk gebied. Vooral ook gelet op een voorstel vanuit de landbouw en natuur van enkele jaren geleden (2010) zoals gedaan aan de provincie Noord-Holland. Dat voorstel i.c. verzoek vond destijds geen gehoor of kreeg althans geen concreet vervolg.

Naar aanleiding van enkele presentaties door genoemd samenwerkingsverband is door de provincie Noord-Holland aangegeven dat dergelijke processen – zoals voorzien bij 'Verkavelen voor Groei' – vanaf de basis moeten worden opgestart, lees vanuit de agrarische sector en andere betrokkenen zelf moet voortkomen. De provincie heeft wel aan Stivas Noord-Holland - geredeneerd vanuit de bestaande werkrelatie - gevraagd of er binnen het bestaande POP2 budget, financiële ruimte is voor een dergelijk onderzoek op gebiedsniveau en of Stivas daarnaar wilde kijken.

Resultaat

Het resultaat ligt voor u. Een gezamenlijk advies op basis van informatie verkregen tijdens een speciale dag waarbij alle partijen, welke doelen hebben in het gebied Noord-Kennemerland waarvoor grond nodig is, zijn uitgenodigd. De organisatie lag in handen van Stivas Noord-Holland, Dienst Landelijk Gebied en Kadaster. Partijen hebben ieder voor zich de eigen organisatiekosten gedragen. De organisatiekosten van de bijeenkomst (bijv. zaalhuur en onafhankelijk dagvoorzitter) zijn voor rekening van Stivas Noord-Holland gekomen en gefinancierd vanuit het bestaande POP2 project dat de mogelijkheden van agrarische structuurverbetering in de provincie onderzoekt.





Dienst Landelijk Gebied
Ministerie van Economische Zaken



Kortom de volgende vraag is geformuleerd: is er behoefte aan een planmatige aanpak van kavelruil in het gebied. De uitkomsten worden in dit advies uitgewerkt en toegelicht.

Om de vraag te kunnen beantwoorden is er een combinatie gemaakt van de aanpak zoals Stivas Noord-Holland voorstaat en het werken volgens de principes van 'Verkavelen voor Groei'.

Wat is er al aan informatie

In de afgelopen jaren zijn in Noord-Kennemerland onderzoeken uitgevoerd naar de conditie van de agrarische structuur. Zowel uit cijfers als uit de uitspraken van ondernemers blijkt dat verbetering van de verkavelingssituatie gewenst is. Zoals reeds gemeld is in 2010 dit ook onderkend door LTO-Noord, Natuurmonumenten en Landschap Noord-Holland. Deze partijen hebben bij brief d.d. 6 oktober 2010 bij de provincie Noord-Holland aangedrongen op een aanpak via planmatige kavelruil. Het bevroren van het ILG-budget was één van de redenen waarom destijds geen geld beschikbaar was voor agrarische structuurverbetering in combinatie met kavelruil.

Beleidsinventarisatie

Op 16 januari j.l. is een beleidsinventarisatiedag gehouden waar de noodzaak en bereidheid tot aanpak is geïnventariseerd. Uitgenodigd zijn: provincie, gemeenten, waterschap, Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland, Staatsbosbeheer, PWN, agrarische natuurvereniging, belangenbehartigers LTO Noord afdeling Kennemerland, KAVB. Er is uitgenodigd op naam en van de genodigde partij werd verwacht dat zij een 'grond' gerelateerd belang hebben. Veel partijen waren aanwezig. Enkele partijen hebben aangegeven verhinderd te zijn en zijn naderhand nog bezocht en zodoende input geleverd voor dit advies.

Wat heeft het opgeleverd

De dag heeft veel opgeleverd. Er is met de aanwezigen kennis gedeeld over het mogelijk in te zetten instrumentarium. Daarnaast zijn de resultaten van agrarische structuurverbetering (kavelruil) in de afgelopen jaren gepresenteerd. Dit laat namelijk enerzijds zien wat er is gerealiseerd maar laat anderzijds ook duidelijk zien wat er nog te realiseren is.

Aanwezigen hebben aangegeven waar beleidsafspraken liggen voor de korte termijn en de wensen op de langere termijn. Daarnaast is gekeken naar de kansen die er liggen om genoemd beleid en wensen via het gepresenteerde instrument kavelruil tot stand zijn te brengen. Noord-Kennemerland is een groot gebied zoals tijdens de dag nog weer eens is gebleken. De problematiek, wensen en tijdshorizon van gewenste realisatie verschillen nogal. Zodanig dat het praktisch is deelgebieden te benoemen. Dit advies bevat per deelgebied een voorstel voor een vervolgaanpak.

Deelgebied 1

Dit deelgebied wordt begrensd door de Harger- en Pettemerpolder, de Groeterpolder en de Grootdammerpolder.

In deze polders liggen forse beleidsopgaven. Die betreffen vooral de vervolmaking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in de Harger- en Pettemerpolder en bij het natuurgebied de Catrijpermoor. Voor de realisatie van de EHS zullen agrarische ondernemers hun grondposities moeten inzetten. Voor het op peil houden, maar ook voor het verbeteren van de verkavelingssituatie zal naast de inzet van particuliere grond, de inzet van Provincie-eigendommen (voormalig BBL-eigendom) binnen genoemde polders, maar mogelijk ook provinciaal grondbezit elders in Noord-Holland een oplossing kunnen bieden. Er is betrekkelijk veel over en weer gebruik van grond tussen genoemde polders, waardoor de verkavelingssituatie verbetering behoeft. Omdat in het gebied ook een bedrijfsverplaatsing wordt onderzocht, kan de realisatie van de EHS integraal onderdeel van een kavelruilproces uitmaken. Kavelruil wordt dan ingezet als een van de instrumenten voor het realiseren van de EHS.





Dienst Landelijk Gebied
Ministerie van Economische Zaken



Een integrale aanpak van dit gebied is gewenst. Daarbij is het van belang dat de ondernemers aan zet zijn en deskundig gefaciliteerd worden om tot oplossingen te kunnen komen. Een gezamenlijk sessie met grondeigendom en grondgebruik gerelateerde partijen is het startmoment voor vrijwillige kavelruil in dit gebied.

Prioriteit	: hoog
Kansen	: groot
Inzet grond provincie	: ja
Regie op proces	: provincie in samenspraak met sector en belanghebbende partijen

Deelgebied 2

Dit deelgebied bestaat uit de Vereenigde polders.

In de Vereenigde polders ligt een wateropgave in het deelgebied Saenegeest. Voor de realisatie van deze opgave wordt gebruik gemaakt van provinciale eigendommen (v/h BBL) en grondeigendom van de gemeente Bergen. Het waterschap is in onderhandeling met particulieren. De verwachting is, dat de waterberging in 2014 zal worden gerealiseerd. Argumentatie om het instrument kavelruil in te zetten is voorhanden omdat door de agrarische sector de verkavelingssituatie verbetering behoeft. Incidenteel doen zich kansen voor.

Prioriteit	: laag
Kansen	: klein
Inzet grond provincie	: ja (mogelijk in relatie tot andere deelgebieden)
Regie op proces	: sector i.s.m. bestaande uitvoeringsorganisatie Stivas binnen POP2

Deelgebied 3

Dit deelgebied wordt begrensd door de Bergermeer (inclusief vliegveld Bergen), de Damlanderpolder en de Philisteinsche polder.

In dit gebied, en zeker rondom het voormalig Vliegveld Bergen, is veel beweging. Er wordt een gecombineerde natuur-/wateropgave op het vliegveld gerealiseerd (zie recent gesloten uitvoeringsconvenant tussen provincie, gemeente en waterschap). Daarnaast is er een natuuropgave dat als een "snoer" door de genoemde polders heen loopt. Taqa, het bedrijf dat in de Bergermeer een gasopslagdepot heeft, moet zorgdragen voor natuurcompensatie met een oppervlak van 30 hectare. Met name de Bergermeer kent een gevarieerd grondgebruik. Zowel de veehouderij als de bollenteelt zijn actief in deze polder. Landbouwkundig gezien is de Bergermeer een goede polder. Bedrijven hebben behoefte aan opschaling, iets wat gezien de claims voor natuur en water, lastig is.

In de visie van de adviserende partijen liggen er kansen voor de verbetering van de agrarische structuur en de water- en natuuropgave. De conclusie is dat een integrale aanpak voor alle onderdelen 'winst' oplevert. Met dien verstande dat flexibiliteit in de EHS begrenzing tot de mogelijkheden moet behoren. Deze flexibiliteit zal bestuurlijk en ambtelijk binnen de provincie moeten worden gedragen, hetgeen tijd vraagt. Wanneer er geen bereidheid is, over een flexibele benadering van de EHS-begrenzing na te denken, kan reeds nu worden geconcludeerd dat de kansen op een succesvolle herverkaveling afnemen.

Prioriteit	: hoog
Kansen	: groot (zie voorwaarde)
Inzet grond provincie	: ja
Regie op proces	: provincie in samenspraak met sector en andere belanghebbende partijen





Dienst Landelijk Gebied
Ministerie van Economische Zaken



Deelgebied 4

Dit betreft het totale zuidelijk deel van Noord-Kennemerland. Ten tijde van de uitvoering kan het nodig zijn het gebied alsnog in kleinere eenheden op te delen. Deelgebied 4 wordt echter nu als één gebied beschouwd omdat het advies voor aanpak voor het gehele gebied gelijk is.

Uit de inventarisatie is gebleken dat het grootste belang een agrarisch belang betreft. De agrarische structuur in dit gebied behoeft zondermeer verbetering. Kavelruil is hiervoor het meest geëigende instrument. Vanwege de omvang van het zuidelijk deelgebied lijkt een planmatige aanpak via 'Verkavelen voor Groei' het meest voor de hand te liggen.

Binnen dit geheel kunnen voorts worden meegenomen:

- afronding van EHS in de Oosterzij en Groot-Limmerpolder en landgoed Ter Coulster,
- uitbreiden van duinbeheer d.m.v. afronding EHS in de binnenduinrand nabij Bakkum en Egmond-Binnen, uitruil met overheidsgronden,
- realisatie van waterberging in Heiloo en de Vennewaterspolder,
- vormgeven van de Schoonwatervallei
- aanpak van infrastructurele werken om de verkeersveiligheid te vergroten

Prioriteit	: middel
Kansen	: aanwezig
Inzet grond provincie	: ja
Regie op proces	: provincie in samenspraak met de sector en andere belanghebbende partijen

Samenvatting advies deelgebieden

Op basis van de inventarisatie worden voor deelgebied 1 en 4 een integrale aanpak voorgesteld. De insteek ligt in beide gebieden wel net iets anders. In deelgebied 1 worden alle doelstellingen gelijkmatig beschouwd. In deelgebied 4 is de landbouw leidend en wordt van daaruit waar mogelijk de integraliteit ingevuld. Desondanks gaat het in beide gevallen om kavelruil ten behoeve van de gebiedsopgaven (waaronder EHS) in combinatie met verbetering van de agrarische structuur.

Welke vervolgstappen nu te zetten?

Om de adviezen verder vorm te geven is een aantal stappen nodig. Allereerst is geconcludeerd dat een advies dat betrekking heeft op een gebied tenminste ter kennisname aan de gebiedscommissie, die in het gebied actief is, moet worden gebracht. Dat zit in dit advies opgesloten. Meer concreet wordt de gebiedscommissie verzocht het advies te omarmen en aan de provincie ter kennisname te brengen.

De sector kan via haar eigen organisatie afstemming met de natuurbeschermers zoeken alsmede dit advies op bestuurlijk niveau bespreken met de provincie. Dat is de tweede stap.

In samenspraak met de provincie kan een volgende stap - derde stap – zijn, de gebiedsinventarisatie uit te werken in een plan van aanpak dat als basis voor een Europese cofinanciering kan dienen. De kosten die hiervoor gemaakt moeten worden kunnen worden betiteld als voorbereidingskosten welke naderhand, wanneer er een POP3 beschikking voor het project is afgegeven, kunnen worden vergoed aan betreffende partij. Hier zit een zekere mate van risico in dat achteraf bepaalde kosten niet worden vergoed. Deze komen dan voor rekening van genoemde partij en kunnen niet op de aanvrager van de POP3 subsidie worden verhaald.

Om tot een succesvolle aanvraag POP3 te komen is ten behoeve van het onderbouwen van de kosten noodzakelijk dat genoemde adviserende partijen de subsidieaanvrager informatie over de eigen personeel- en overheadkosten etc. aan leveren alsmede of er sprake is van bijvoorbeeld BTW en/of specifieke kosten voor inzet anderszins.





Dienst Landelijk Gebied
Ministerie van Economische Zaken



Het verdient voorts voorkeur een rolverdeling af te spreken. De Dienst Landelijk Gebied houdt per 1 januari 2015 op te bestaan. Deze partij heeft ervaring met projectleiding en aanvullende advisering bij projecten. Dit is een punt van aandacht dat in overleg met de provincie moet worden ingevuld.

Het Kadaster profileert zich in tussentijd nog nadrukkelijker als Kenniscentrum. In die zin kunnen zij specialistische kennis aanleveren.

Stivas is bekend met het aanvragen, voorfinancieren en uitvoeren van POP beschikkingen ten behoeve van agrarische structuurverbetering i.c. kavelruil en kan die opgedane kennis als zodanig inzetten. Stivas bezit daarnaast specialistische kennis op kavelruil gebied alsmede een flinke dosis gebiedskennis, welke ingebracht kan worden.

Financiering

Om het gebied op de voorgestelde wijze aan te kunnen pakken is het gewenst om een financieringsstroom te realiseren die gericht is op het gehele gebied dat als een project kan worden gezien.

In een planmatige aanpak zal in nader aan te geven periode inzet op personeel, faciliteiten en dus financiële middelen nodig zijn.

POP3 dat vanaf 2015 beschikbaar is om voorgestelde projecten te financieren is de basis voor deze projectfinanciering. Financierende partijen kunnen zijn, provincie, gemeenten, waterschap waarbij het noodzakelijk is 50% door (nationale) overheden te laten financieren om aanspraak op 50% Europese cofinanciering te krijgen.

POP3 is op dit moment nog niet operationeel. Voorbereidingen kunnen wel worden getroffen maar partijen die deze voorbereidingen treffen doen dit voor eigen rekening en risico. Duidelijkheid wordt pas in de tweede helft 2014 verwacht.

De wenselijkheid en de kansen in het gebied Noord-Kennemerland zijn heel nadrukkelijk gebleken.

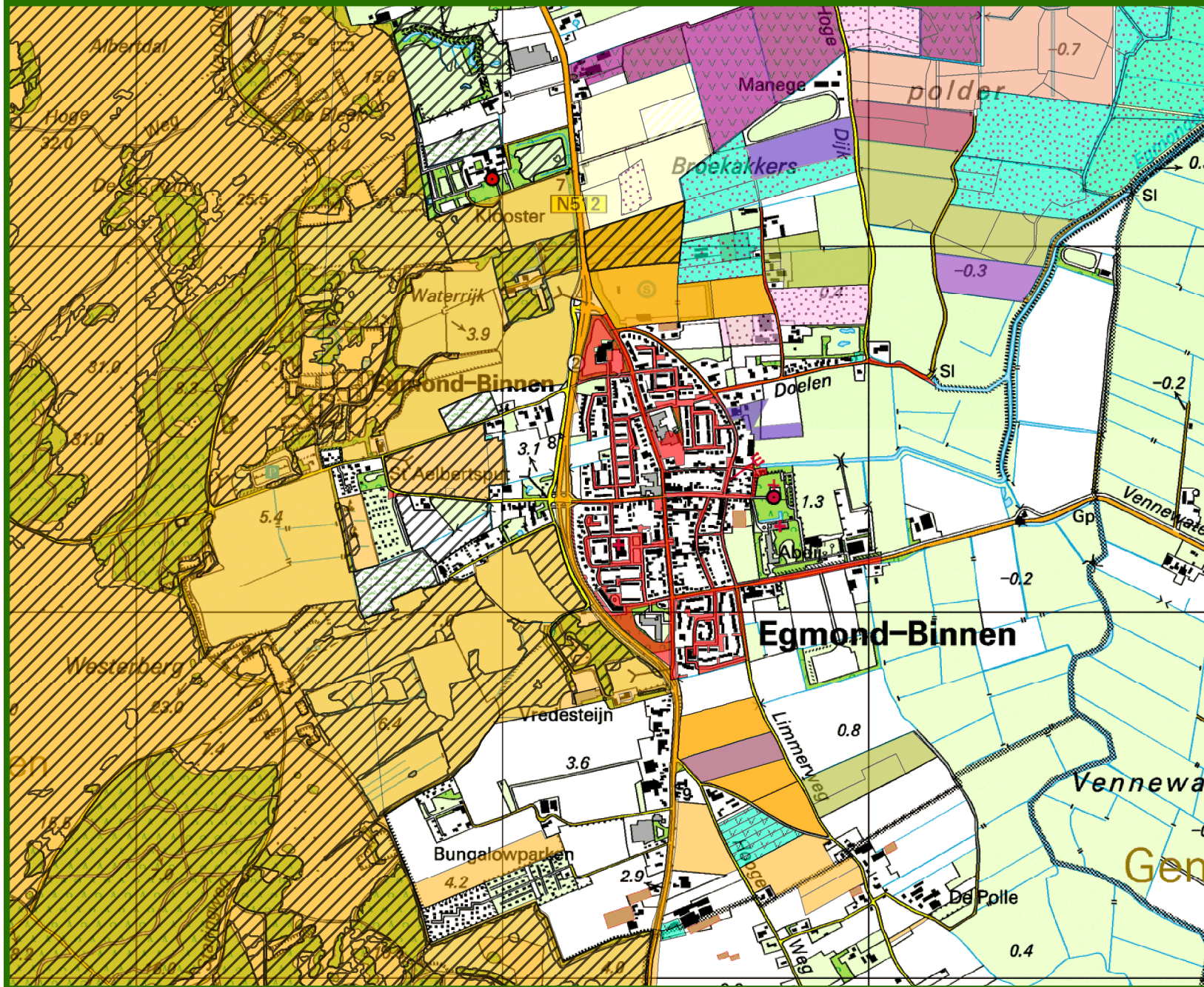
De partijen in het gebied willen nadrukkelijk de uitvoering ter hand nemen en verzoeken de gebiedscommissie in nauwe samenspraak met de provincie, dit verzoek te ondersteunen en de vraag om een gedegen financiering via POP3 uit te werken, te ondersteunen.

Alkmaar, mei 2014



Bijlage 4: Kaart ontbrekende schakels NNN

Ontbrekende NNN schakels



13 oktober 2016

Legenda

LN_NBP_2016_BEHEERGEGB

kavelruil

EIGENDOM

- SCHAGEN, dhr. P.C.J. VAN
- DE ERVEN dhr. P. SWART
- VREEBURG, dhr. N.P.S.
- APELDOORN, dhr. C.G.A.
- WIT, mevr. J.G.M. DE
- WIT, mevr. C.G. DE
- BUREAU BEHEER LANDBOUWGRONDEN (PRO
- DE ERVEN dhr. J.A. BOMMER
- DE ERVEN dhr. J.J. ZOMERDIJK
- ARMEN VAN DE ROOMSCH KATHOLIEKE KERK VAN DE OUD B*
- DE ROOMSCH KATHOLIEKE KERK EN ARMEN VAN DE OUD BI*
- OUD-KATHOLIEKE PAROCHIE VAN DE HEILIGE AGNES
- GEMEENTE BERGEN
- HOPMAN, Gebr. M.en E.
- KENNEMERLAND BEHEER B.V.
- KUIPER, dhr. J.N.M.
- N.V. PWN WATERLEIDINGBEDRIJF NOORD-HOLLAND
- PEPPING, dhr. T.M.M.
- PLAN RESEARCH B.V.
- PROVINCIE NOORD-HOLLAND
- STICHTING LANDSCHAP NOORD-HOLLAND
- VALKERING, mevr. C.M. en dhr. P.A.
- WAARD, dhr. V.M. DE
- Provincie

stivas

